

Pyhännän kunta
Siikalatvan kunta
Siikajoen kunta

Siikajoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston työn jatkaminen

Siikajokilaakson kunnat Pyhäntä, Siikalatva ja Siikajoki ovat vuodesta 2020 lähtien tehneet Siikajoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston nimellä kutsuttua yhteistyötä, jota on toteutettu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta ja kunnilta saadulla avustuksella. Vesistökunnostusverkoston kokoama hankekokonaisuus on herättänyt suurta mielenkiintoa kuntalaisten keskuudessa. Vesistökunnostusverkoston ja sen osahankkeiden hallinnoijana on toiminut Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, joka on ollut myös vesistökunnostusverkoston työntekijänä olevan vesistökoordinaattorin työnantaja.

Tähän mennessä toteutetussa työssä on selvitetty jokivarren asukkaiden toiveita vesistön parantamiseksi ja kartoitettu tärkeimpiä vesistön parannuskohteita. Konkreettisina toimenpiteinä on teetetty suunnitelma Siikajoen latvaosien uittoperattujen koskien kunnostamiseksi, ja varsinainen kunnostustyö 13 koskessa Pyhännän Tavastkengän kohdalla toteutettiin viime vuonna. Tänä vuonna työ jatkuu ja laaditaan suunnitelmat alavirtaan seuraavien 17 kuivatusperatun kosken kunnostamiseksi. Varsinainen kunnostustyö tehdään jälleen ensi vuonna nyt laadittavien suunnitelmien perusteella. Rahoittajina näissä toimenpiteissä ovat olleet Lapin ELY-keskus, Pyhännän kunta sekä Piiparinmäki Oy.

Vuonna 2024 laadittiin monipuolinen ja kattava kartoitus Siikalatvan Mulkuanjärven valuma-alueen ominaispiirteistä, ekologisesta tilasta ja siihen vaikuttavista kuormitustekijöistä. Tälle vuodelle on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta ja Siikalatvan kunnalta saatu jatkorahoitus, jolla toteutetaan 3-4 kpl erilaista valuma-alueen vesienhallinnan ja -hoidon parannuskohdetta Mulkuanjärven kartoituksen tuottamien suunnitelmien mukaisesti.

Parhaillaan on käynnissä Pohjois-Pohjanmaan ELY:n ja Siikajoen kunnan rahoituksella kunnostussuunnitelman laatiminen Luohuanjoen valuma-alueelle, jossa voidaan määritellä kustannustehokkaita toimenpiteitä suojaamaan ja parantamaan vesistön tilaa sekä edesauttamaan rapu- ja kalakantojen elpymistä sekä kohottamaan Luohuanjoen virkistysarvoa.

Siikajoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston johtoryhmässä on edustaja jokaisesta yhteistyöhön osallistuvasta kunnasta sekä lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän edustus. Johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Myös johtoryhmän varajäsenet osallistuvat kokouksiin.

On ollut esimerkillistä ja kiitettävää, että kaikki jokivarren kunnat ovat lähteneet yhteistyöhön mukaan. Läheistä yhteistyötä tehdään paitsi Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskusten myös Siikajoki vapaaksi ry:n ja Siikajoen kalatalousalueen kanssa. Yhteistyötä tehdään maakunnallisesti myös muiden Pohjois-Pohjanmaan suurten jokien tilan parantamiseksi jokikohtaisesti perustettujen organisaatioiden kanssa.

Siikajoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston toimintaa rahoittava nykyinen yhteistyösopimus päättyy 31.12.2025. Siikajoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston johtoryhmä on päättänyt esittää, että Siikajoen vesistöalueen yhteistyötä jatketaan. Pyydämme, että kuntanne varautuisi tulevien vuosien budjeteissaan tukemaan vesistöverkoston perusrahoitusta, jota käytetään vesistökoordinaattorin palkkaukseen, hänen tehtäviensä hoitamiseen, toiminnan juokseviin kuluihin sekä pienten esiselvityshankkeiden toteuttamiseen.

Vesistöverkoston johtoryhmä esittää, että Siikajokivarren kunnat sitoutuisivat neljän vuoden mittaiseen yhteistyösopimukseen vesistöverkoston toiminnan mahdollistamiseksi. Esitämme Siikajokivarren kuntien rahoitusosuuksiksi Siikajoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston toimintaan ja vesistökoordinaattoritehtävään vuosille 2026-2029 seuraavia vuosittaisia summia kunnittain:

Pyhäntä	20000 €
Siikalatva	20000 €
Siikajoki	20000 €

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on suhtautunut myönteisesti toiminnan tukemiseen vuosittain. Summan suuruutta emme vielä tiedä. Vuoden vaihteessa tapahtuva valtion aluehallinnon uudistus ja siinä syntyvät valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto sekä uudet alueelliset elinvoimakeskukset hidastavat päätöksentekoa tässä vaiheessa.

7.7.2025

Vesistöverkoston johtoryhmä on katsonut perustelluksi, että vesistökoordinaattorin toimipiste ja toimen hallinto tulisi edelleen olemaan Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymässä.

Pyydämme ystävällisesti myönteistä suhtautumistanne asiaan.

Lisätietoja asiasta saa allekirjoittaneelta, puh. 050 553 5510 tai sähköposti tarja.backman@hspseutukunta.fi.

Ystävällisin terveisin

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä

Tarja Bäckman
Seutujohtaja, Siikajoen vesistöverkoston johtoryhmän puheenjohtaja